

vedtoges uden afstemning.

Forslaget som helhed sættes derefter til forhandling.

Forhandling

Riishøj (SF):

Det er vel nok på sin plads lige at knytte nogle kommentarer til fredsforskningen generelt, når nu vi har vedtaget at igangsætte en freds- og konfliktforskning herhjemme.

Denne sag har været en hjertesag for SF igennem mange år, og vi hilser med tilfredshed, at vi nu er kommet i gang. Det hænger for det første sammen med den generelle internationale situation, som vi jo skal drøfte senere i dag. Det er sådan set en tilfældighed, men det er glædeligt, at vedtagelsen af dette forslag netop kommer på en dag, hvor vi skal tage helt afgørende sikkerhedspolitiske beslutninger.

Der er jo et skrigende misforhold mellem den forskning, der foregår med henblik på krig, og den, der foregår med henblik på opbygning af en anden verden – en anden verden, som etablerer sig på fredeligt samarbejde, og opbygning af et samfund, der fungerer uden vold og konflikter. Det er en afsindig svær og vanskelig opgave at opbygge den type samfund, det ved vi. Forskning i sig selv gør det ikke, men forskning kan hjælpe med til at styrke de bevægelser, de kræfter, som vil etablere alternativer til det, der fremkalder krige, og det, der fremkalder vold.

Man kan diskutere længe, hvad der ligger i det, der kaldes freds- og konfliktforskning. Det er helt afgjort, at det drejer sig om kontroversiel og det, man med et fint ord kalder normativ forskning; den foregøbler ikke en holdningsmæssig neutralitet. Jeg mener ikke, man kan sige, at samfundsvidenskab overhovedet er neutral i politisk forstand, men fredsforskningen foregøbler det i hvert fald ikke. Den sigter bevidst og på et forskningsmæssigt kvalificeret niveau mod en nedbrydning af de strukturer, de fænomener, der truer sikkerheden i verden og truer freden. Der er et uvurderligt behov herfor i en verden, der trues af krig mere end nogen sinde, og dette forslag vil forhåbentlig sætte gang i en debat herhjemme, som har en anden karakter end den militære slagside, som i al for høj

grad præger den sikkerhedspolitiske debat i Danmark.

Som jeg nævnte i forbindelse med ændringsforslaget, kunne vi have ønsket os langt flere penge bevilget til dette formål, men vi mener, at formen og beløbets størrelse er tilstrækkelig til, at der hermed er taget en begyndelse. Vi håber, at fredsbevægelserne herhjemme vil kunne drage nytte af den forskning, der nu etableres, og vi håber, at vi vil få et bidrag gennem det beslutningsforslag, der nu vedtages, til at vi får en sikkerhedspolitisk debat på et bedre niveau og med inddragelse af nogle elementer, som vi ikke har set før. Det har været tilfældet i de lande, som har en tradition og længe har haft freds- og konfliktforskning.

Vi håber meget stærkt, at det forsøg, der nu etableres, lykkes så godt, at det vil bidrage til at præge den sikkerhedspolitiske debat herhjemme og opstille nogle modbevægelser og en modekspertise over for de militære og politiske høge, som stadig væk har alt for stærk magt også i Danmark.

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg vil gerne understrege et par ting. For det første er det væsentligt, når vi taler om freds- og konfliktforskning, at vi får rigtig gang i grundforskningen på dette felt. Som ved forskning på andre områder er der brug for både grundforskning og anvendelsesorienteret forskning, og det er specielt grundforskningen, som vi har fået mulighed for at få styrket med det forslag, der her er til behandling.

Jeg vil også gerne understrege det tværvidenskabelige i fredsforskningen som disciplin. Det var bl.a. baggrunden for, at instituttet som sådant efter vores opfattelse ikke er særlig anvendeligt. Jeg vil også gerne sige – og det er måske noget, man siger mere ud ad vinduet herfra – at det her er et signal til forskerne om, at vi har brug for en fredsforskning. Hidtil har det ikke været særlig eftertragtelssværdigt at forske i fred, fordi man fra politisk hold ikke har været særlig interesseret i de resultater, der kom ud deraf. Dette er altså også et signal til forskerne om, at vi har brug for den forskning, der kan komme ud af det, vi her laver, og dermed også en anerkendelse af fredsforskning som disciplin.